

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at iværksætte en uvildig udredning af omstændighederne omkring flytning af beboerne i Illorsuit, med henblik på at sikre retssikkerhed hos de berørte tidligere beboere. Udredningen skal offentligt fremlægges til foråret 2027.

(Medlem af Inatsisartut Aki-Mathilda Høegh-Dam, Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab)

1. behandling

Naalakkersuisut takker forslagsstiller Aki-Mathilda Høegh-Dam, Naleraq, for at fremlægge nærværende beslutningsforslag.

Naalakkersuisut skal venligst henvise til Kammeradvokaten Poul Schmiths notat om ”Tilbagevenden til Illorsuit og Nuugaatsiaq efter naturkatastrofen den 17. juni 2017” af 8. januar 2021. Kammeradvokaten vurderer heri Naalakkersuisuts og Kommunalbestyrelsens handlemuligheder i forhold til den enkelte borgers bosættelse i området. Tillige vurderes om offentlige serviceydelser skal eller i det hele taget kan reetableres i området, såfremt borgerne flytter tilbage og hvorvidt den manglende reetablering af bostederne er i strid med grundlæggende menneskerettigheder.

Notatet blev offentliggjort på Naalakkersuisuts hjemmeside juni 2021 og var offentligt tilgængeligt indtil marts 2022, hvor et cyberangreb ramte IT-systemerne i Grønlands Selvstyre. Efter genoprettelsen af IT-systemerne blev notat ikke lagt op på Naalakkersuisuts hjemmeside, hvilket Naalakkersuisut beklager. Notatet er nu igen tilgængeligt for offentligheden på hjemmesiden.

Af notatet fremgår det, at de borgere, som måtte ønske at reetablere sig i enten Illorsuit eller Nuugaatsiaq, som udgangspunkt har ret til dette, og det offentliges forpligtelser til at yde almindelig service, forsyning, undervisning, bistand i nødsituationer osv., jf. gældende lovgivning, som udgangspunkt vil følge med borgeren. Dog vil Selvstyret have retten og endda i et vist omfang pligt til at vedtage alle de sikkerhedsforanstaltninger, herunder nye regler, som måtte være nødvendige for at sikre borgerne bedst muligt i området. Herunder forbud mod visse aktiviteter, f.eks. erhvervsmæssige aktiviteter for både private som offentlige ydelser bl.a. omfattende drift af elværk, skoledrift, havnevirksomhed og vandforsyning i kendte opskylszoner, jf. arbejdsmiljølovgivning i Grønland.

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at en uvildig udredning af omstændighederne omkring flytningen af beboerne i Illorsuit, med henblik på at sikre retssikkerhed hos de berørte borgere ikke vil fremme målet om at sikre en forsvarlig tilbagevenden til Illorsuit.

På den baggrund indstiller Naalakkersuisut, at beslutningsforslaget forkastes.